

Institutt for kulturstudier og orientalske språk

Studiekvalitetsrapport 2011, sak: 2008/1079

Retningslinjer for instituttens saksbehandling av rapporten finnes her: <http://www.hf.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/kvalitetssystem/rapporter/instituttstudiekvalitetsrapport/index.html>

0 Hvilken behandling får rapporten i instituttets organer?

Rapporten blir forelagt instituttets styre og instituttets to programråd. Den oppfattes også som et arbeidsverktøy i instituttets ledergruppe, og gjøres særlig bruk av av undervisningsledelsen.

1 Instituttledelsens strategiske vurderinger

Skisser instituttets største strategiske utfordringene på studiesiden. Hva anser instituttledelsen som sine studiekvalitets- og ressursmessig viktigste utfordringer, største forbedringer og videre satsinger? Beskrivelsen bygger bl.a. på punktene nedenfor samt følgende UiO-indikatorer: kvalifiserte førsteprioritetsøkere, studiepoengproduksjon.

IKOS har følgende program/årsenheter:

Asiatiske og afrikanske språk BA og MA (AAS)
Religionshistorie og kulturhistorie BA (RELKUL)
Kulturhistorie og museologi MA (KULHMUSE)
Religionshistorie MA (REL)
Arkivkunnskap årsenhet (ARKIV)

Våre to hovedprogram byr på svært ulike utfordringer. For AAS' del er søkningen meget god for 3 av 9 studieretninger. Der er det studenttilstrømningen sett i forhold til undervisningsressursene som er hovedutfordringen. En annen utfordring for AAS er overgangen mellom BA og MA. Tallene er i stadig bedring, men mye kan fremdeles bli bedre. Endringene i MA-tilbudet på kinesisk de siste årene har vist seg å være i riktig retning. Ytterligere endringer gjennomført inneværende år går på å spisse tilbudet Øst-Asiastudier på MA ytterligere og gjøre hele det østasiatiske MA-tilbudet om til engelsk.

En særegen utfordring for AAS-programmet er det kontinuerlige behovet for å kvalitetssikre de obligatoriske utenlandsoppholdene. Fjorårets tsunami i Japan er et eksempel på hvordan utenlandsoppholdene må overvåkes. Den arabiske våren har medført andre utfordringer, hvor vi blant annet i stor hast forsøker å finne et alternativ til Damaskus.

På RELKUL er hovedutfordringen de lave tallene for primærøkere – omkring én pr. studie plass. Tallene er sannsynligvis bedre for religionshistorie enn for kulturhistorie om vi skal dømme ut fra førstesemesterets emner. Forsøket med et signaturemne på kulturhistorie for å bedre oppslutningen om faget førte ikke frem.

En strategisk vurdering er at instituttet lenge har savnet store emner eller fag som drar inn tilstrekkelig studiepoeng til å løfte instituttets finanser noe. Etter forslag fra studiedekanen forsøkte IKOS derfor en innovativ emneform, såkalte signaturemner. Et innføringsemne i Midtøsten-kunnskap ble omstrukturert og skiftet navn fra "Introduksjonsemne til studiet av Midtøsten" til "Ned med diktatorene! Hvordan forstå det nye Midtøsten?" Emnet kunne skilte med kjente og gode forelesere og ble markedsført aktivt. De fleste forelesningene ble dessuten lagt ut som podkast på emnets Fronter-side. Resultatet var en økning fra 120 til 320 studenter. Emnet var et såpass stor suksess at vi ønsker å gjenta dette høsten 2012, med ytterligere to signaturemner. Emneformen krever noe justering i innhold, men også en viss grad av reklamering. Her er instituttet i kontakt med fakultetet om hvilke muligheter som kan by seg.

2 Tiltak for 2012 og videre med mål og tidshorisont

- Gjennomgang av emneportefølje for begge studieretningene på BA RELKUL, for å kalibrere oppbygging med henblikk på både ressurser og læringsmål og for å gjøre studiene mer attraktive og derved bedre rekrutteringen til programmet som en helhet.
Ramme: 2012-2013.
- Videreutvikle signaturemneformen.
Ramme: 2012-2013.
- Pedagogisk seminar for alle språklektorene i samarbeid med Pedagogisk forskningsinstitutt.
Ramme: 2012.
- Tiltak for økt rekruttering til Sør-Asia-studier.
Ramme: 2012-2013.
- Nedsette en arbeidsgruppe av faglige, administrative og studenter innenfor RELKUL-BA, KULHMOUSE-MA og REL-MA programmene:
Gjennomføre en analyse av den internasjonale profilen. Definere ambisjonsnivået for den internasjonale profilen på programmene, samt gjennomføre relevante tiltak for å nå ambisjonene, sett i lys av tiltak 15 og 16 i UiOs Handlingsplan for internasjonalisering 2012-14
Ramme: 2012-2014
- Videreutvikle ISAK-prosjekt Sør-Asia-studier, samt inkludere persisk dersom finansieringen tillater det.
Ramme: 2012-2013.
- Nytt SAK-prosjekt innen japansk studier, dersom finansieringen tillater det.
Ramme: 2012-2013
- Økt og bredere utvikling av samarbeid med utvalgte amerikanske universiteter (Austin, Berkeley).
Ramme: 2012-2016.
- Viderutvikle og kvalitetssikre parallellgraden på MA-nivå med samarbeidspartnerne Århus Universitetet, København Universitetet og Zhejiang University. Graden skal tilbys masterstudenter ved to av de østasiatiske engelske studieretningene fra høsten 2012.
Ramme: 2012- 2016
- Vurdere mulighetene for ny innsats omkring innovasjon og entreprenørskap (ref. innovasjonsåret 2013).
Ramme: 2012-2013.
- Evaluere bruk av podcast både blant studenter og lærere.
Ramme: 2012
- Nytt halvdagsseminar om studiekvalitet.
Ramme: 2012

- Gjennomføre erfaringsutveksling med språklærere ved IKOS og våre utenlandske partnerinstitusjoner ved kinesisk, arabisk og hebraisk.
Ramme: 2012
- Gjennomføre erfaringsutveksling mellom språklærerne ved arabisk, kinesisk og japansk for å sikre gjennomføring og studiekvaliteten på 3110/20 emnene.
Ramme: 2012

3 Hvordan er det gått med tiltakene i 2010-rapporten? (jf punkt 9 i 2010-rapportmalen)

- Halvdagsseminar om studiekvalitet, i april 2011: gjennomført.
- Overgangen fra BA til MA er et kontinuerlig arbeide.
- SAK-arbeidet pågår og videreføres. Vi har hatt møte med representanter for København, Århus, Gøteborg og Uppsala og har godt håp om å få til det første SAK-emnet H12.
- Pilotprosjekt 6) Flere fellesgrader, samarbeid med Zheda og nordiske partnere: videreutvikles under punkt 2.
- Pilotprosjekt 8) Evaluering og videreutvikling av utenlandsopphold
 - Gjennomførte evalueringer våren 2011
 - Gjennomgikk studentinformasjon på web og informasjonsmøter: <http://www.uio.no/studier/emner/hf/ikos/KIN2110/Informasjonsskriv.html>
 - Opprette dialog og erfaringsutveksling med språklærerne ved IKOS og ved partnerinstitusjonene våre: Gjennomført ved hindi og japansk
 - Etablert ny samarbeidspartner for studenter ved JAP2110 for å sikre gode og mange nok studentplasser i Japan: utvidet avtale med Kwansai Gakuin University inngått.
 - 40-gruppe i koreansk ved koreanske universiteter kan integreres innenfor vår programstruktur
 - Gjennomføre erfaringsutveksling mellom språklærerne ved arabisk, kinesisk og japansk for å sikre gjennomføring og studiekvaliteten på 3110/20 emnene: ikke gjennomført i 2011, videreføres i 2012
 - Emnene JAP3110/3120 gjenopprettes på varig basis fra høsten 2012
- Pilotprosjekt 13) Førsteårs-studenter tilbys veiledningssamtale: gjennomført.
- Pilotprosjekt 17) Undervisningssamarbeidet skal styrkes: påbegynt, og gjennomføres 2012.

4 Studiekvalitet

Har

- kvalitetssystemet (tilsynsensrapporter, periodiske emnerapporter, andre evalueringer og rapporter)
- FS-tall (karakterstatistikk, klager, frafall, stryk, trekk og ikke møtt på eksamen) gitt indikasjoner på sviktende eller særlig god kvalitet, og hvordan er dette fulgt opp?

Karakterstatistikken viser hva vi lenge har visst, at karakterbruken på BA-nivå er i henhold til normen og har en jevn fordeling over hele skalaen, med noen få, ikke særlige alvorlige unntak.

Vi ser også at bruken på MA-nivå er skjev, og i noen tilfeller svært skjev. Arabisk er for eksempel

svært skjev, mens kinesisk, religionshistorie og andre er mer eksemplariske og gjør bruk av hele karakterskalaen. I noen grad skyldes dette tilfeldigheter og variasjoner over årskull. På fag med få studenter er det også i noen grad vanskelig å skulle anvende en slags norm for hvordan karaktersettingen bør være. Gode studenter bør premieres med gode karakterer, selv om karakterstatistikken blir skjev. Men da burde det også år om annet vært en opphoping i den nedre delen av skalaen, noe vi ikke har sett tegn til. Mer sannsynlig er det at dette handler om velvillighet fra sensorers side, særlig på små fag med få lærere.

Våre masterprogrammer har etter hvert innført detaljerte karakterbeskrivelser for masteroppgaven. Vi har også mer detaljert beskrivelse av hva som forventes for å få bestått på spesialiserte emner som Internasjonalt prosjektsemester. Detaljerte karakterbeskrivelser vil likevel ikke være tilstrekkelig for å strekke karakterbruken over hele skalaen. I praksis har vi renonsert på forventningen om å bruke D og E på masteroppgaver på flere fag, slik at vi i realiteten har en firekaraktersskala (A, B, C og F). Fag som praktiserer hele skalaen bedømmer således sine studenter hardere enn andre. Dette er et problem.

Etter som IKOS ikke er alene om dette (ref. HF samlet) kan det muligens være en idé å drøfte dette i fellesskap.

Gjennomgående gir tilsynsensorene våre fagmiljøer gode tilbakemeldinger. Det bør her nevnes at tilsynssensorordningen er lagt opp slik at mye av fokus er på hvorvidt karakterbruken er rimelig. Riktig nok er dette viktig, men da dette også ivartas av ordningen med bedømmersensor og studenters klagemulighet, kunne det vært vel så interessant å få emneporteføljen vurdert. Flere tilsynssensorer peker på at bruken av mappe som evalueringsform er problematisk. De etterlyser en klar vektning i forhold til karaktersetting blant annet. Det hadde vært ønskelig med en vurdering av mappeevaluering og vanskeligheten med å kvalitetssikre dette på fakultetsnivå.

5 Arbeidslivsrelevans

5.1 Gi en vurdering av instituttets innsats i forhold til tiltak 16 i HF's årsplan 2012-2014 - Sikre relevans i studiene

I tillegg til praksisemnet AAS4900 International Project Term in Asia and Africa som tilbakemeldingene tyder på at studentene er svært fornøyd med, inngår emnet MUSE4900 - Praksis i museologi som en obligatorisk del av masterprogrammet i museologi.

Årsenheten i arkivkunnskap har også en stor komponent med konkret praktisk erfaring hos relevant arbeidsgiver. Emnet ARKIV2010 Arkivforvaltning i praksis har som mål å gi studentene innsikt i det daglige arbeidet med arkiv.

På bacheloroppgaveemnet i religionshistorie, REL3090, får studentene en problemstilling/oppgave fra en ekstern oppdragsgiver. I 2011 var dette Samarbeidsrådet for tros- og livsynssamfunn.

I etterkant av arbeidsgiverundersøkelsen som UiO gjennomførte i 2010, ble instituttene ved HF bedt om å gjennomgå de obligatoriske emnene i studieprogrammene for å kartlegge hvordan kvalifikasjonene arbeidsgiverne etterspør samsvarer med emnenes læringsutbytte. Gjennomgangen viste at det i stor grad mangler obligatoriske aktiviteter som imøtekommer kvalifikasjonene "Arbeide produktivt i team" og "Evne til å formidle kunnskap" (her tenkt som muntlig kunnskap). IKOS vil arbeide med å implementere aktiviteter på obligatoriske emner slik at disse læringsmålene blir ivaretatt.

5.2.1 Programmer/studieretninger med mulighet for praksis som integrert del av graden

Program /studieretning	Emnekode	Antall studenter i praksis	
		vår 2011	Høst 2011
Asiatiske og afrikanske studier, 9 av 11 studieretninger på MA	AAS4900	3	7
MA i kulturhistorie og museologi/museologi	MUSE4900	14	Går kun om vår
Årsenhet i arkivkunnskap	ARKIV2010	22	Går kun om vår
BA i religionshistorie og kulturhistorie/religionshistorie	REL3090	11	Går kun om vår

5.2.2 Planlagte opprettelser av praksisemner

Emnet MUSE4910 Utstillingsproduksjon – museologisk teori og praksis (10sp) tilbys som en del av mastergraden fra høsten 2012. Emnets innhold er praksisorientert og vil bestå i at studentene lager en utstilling der kulturhistorisk museum stiller med lokale og fagpersonale som følger opp studentene frem mot ferdig utstilling. Alt i nært samarbeid med IKOS egne ansatte.

5.3 Nye prosjekter i Vitenskapsbutikken: Forslag til eksterne oppdragsgivere som kan være relevante samarbeidspartnere for masteroppgaveprosjekter knyttet til instituttets studieprogrammer.

Etter at det har vært oppe til diskusjon i programrådet for AAS, er det blitt foreslått å melde inn forskningsprosjektene "The New Middle East; Emerging Political and Ideological Trends" og "The Gulf Research Unit", som har stipend for masterstudenter som vil skrive oppgave om relevant tema. Forsalg til prosjekter vil bli diskutert på programrådsmøte for RelKul.

6 Internasjonalisering

6.1 Kommenter tallene for internasjonalisering (eksempelvis vekst/fall i utreisende/innreisende studenter)

Det er lite nytt å melde i tall for utreisende/innreisende studenter tilknyttet IKOS avtaleportefølje, jamfør forrige års fyldige rapport på dette feltet.

Utreisende studenter: Antall studenter ved IKOS obligatoriske utenlandsopphold i 3. semester på AAS-BA er forholdsvis stabile. Her gir det lite mening i å henvise til tall i FS, da disse ikke stemmer i henhold til våre registreringer da utenlandske semestre ikke stemmer med norske. Denne problemstillingen er meldt inn i tidligere rapporter. Det vi ønsker oss er bedre tilrettelagte FS rapporter fra utvekslingsmodulen i FS. For eksempel vil det være interessant å se en FS rapport som viser antall utreisende pr. studieretning. Ved RELKUL programmet er tallene stabilt meget lave for studenter som velger delstudier i utlandet.

Innreisende studenter: Det kommer inn mange innreisende studenter på IKOS' bilaterale avtaleportefølje i Asia. Innreisende studenter på disse avtaler administreres på utmerket vis av fakultetets koordinator på internasjonalisering. Det er stabilt lave tall for innreisende studenter på våre erasmusavtaler. Svært få av innreisende studenter, det være seg på bilaterale Asia-avtaler eller erasmusavtaler tar emner ved IKOS. Årsaker kan være at avtalene er lite faglig forankret og at IKOS i liten grad har vært sitt ansvar bevisst ovenfor sine partnerinstitusjoner og deres studenters etterspørsel og behov for engelske emner, i sær på BA-nivå.

6.2 Gi en vurdering av instituttets innsats i forhold til tiltak i årsplanen som dreier seg om internasjonalisering (eksempler: programbeskrivelser, internasjonal profil i programmene, emnepakker)

For AAS programmet på BA-nivå jobbes det kontinuerlig med internasjonalisering som følge av alle studieretningenes obligatoriske utenlandsopphold. Der er internasjonal profil i programmet godt ivare tatt, programbeskrivelsene mener vi illustrerer dette. På AAS MA-nivå er det ikke like godt tilrettelagt for delstudier i utlandet. AAS masterstudenter velger, ut i fra faglige gode grunner, først og fremst feltarbeid i utlandet under sitt masterstudium. Gjerne til regioner der sikkerheten for studentene er et stadig tilbakevendende spørsmål. IKOS er i dialog med jurister ved "regelverk enheten" ved UiO sentralt der vi ser på ulike problemstillinger knyttet til IKOS (UiO) sitt juridiske ansvar ovenfor studenter på feltarbeid. Målet er å utarbeide klare retningslinjer og beredskapsplaner som fungerer både for faglige veiledere og studenter. Ved AAS master tilbys nå 5 engelske studieretninger, der målet er å tiltrekke seg stadig flere internasjonale studenter som tar hele grader. En mangel i organisasjonen som helhet er engelske websider. IKOS har utarbeidet en engelsk ressurside for masterstudenter, primært tiltenkt våre internasjonale studenter ved AAS master: <http://www.hf.uio.no/ikos/english/studies/admin/master/>

Ved RELKUL programmet på BA-nivå og KULHMUSE og REL på MA-nivå er lite gjort i henhold til internasjonal profil i programmene. Et engelsk emne som ble tilbudt på studieretningen kulturhistorie på BA-nivå; KULH1492 Cultural encounters – historical cases, tiltrakk seg få kulturhistoriestudenter og er nå lagt på is. Arbeidsgruppen som vil bli nedsatt i 2012 (se punkt 2, tiltak 2012 og fremover, kulepunkt 5) bør ta kontakt med ILOS for erfaringsutveksling. ILOS har gjennomført tiltak som har ført til langt flere utreisende studenter ved ett av deres programmer.

7 Læringsmiljø

Gi en beskrivelse av læringsmiljøarbeidet med vekt på

- **mottaksuka og øvrige arrangementer for 1. semesterstudenter og andre arrangementer for senere semestres studenter**
- **rekruttering av faddere (spesifisert pr. program); hvor mange trengte man og hvor mange ble rekruttert, hva ble gjort for å rekruttere faddere og hva bør gjøres i år.**
- **tilrettelegging for bruk av programutvalg, studentutvalg og –foreninger**
- **hvordan klager på læringsmiljø, fysisk eller psykososialt, er blitt fulgt opp og hvilke tiltak man har iverksatt**

Mottaksuka AAS og RELKUL

Mottaksuka inneholdt tilbud som Orientalisk kafé (AAS), kulturkafé (RELKUL), faglige introduksjonsforelesninger, orienteringsmøter, både felles for hele programmet og på de enkelte studieretninger for AAS. Det ble holdt IT-orienteringsmøter, biblioteksomvisning, veiledningstilbud med programkonsulenter, studiekonsulenter og studieretningsansvarlige. Veiledning foregikk i Orientalisk kafé og kulturkaféen, begge var åpne i fire dager. Studentene som drev kaféene var entusiastiske og selvdrevne. Kaféene hadde godt oppmøte av studenter, vitenskaplig og administrativt ansatte, og var et fint treffpunkt for de nye studentene til å hilse på fremtidige lærere og medstudenter. Siste dagen var det felles avreise med buss til Sikh-tempelet på Alnabu for omvisning og varm lunsj med Nora Stene for RELKUL-studentene.

MA-studentene på AAS fikk støtte til to masterseminarer: ett for Øst-Asiastudentene og ett for Midtøstenstudentene, samt en "morning coffee" for de internasjonale MA-studentene.

Masterprogram for religionshistorie hadde heldagseminar, med lunsj, for de nye studentene der lærerne presenterte seg.

Masterprogram for kulturhistorie og museologi hadde et et halvdagseminar for nye studenter sammen med studieretningsansvarlig, studiekonsulent og programkonsulent.

Øvrige arrangementer for 1.semesterstudentene samt andre arrangementer for senere semestres studenter

- Instituttet har høsten 2011 arrangert "matnyttige mandager" for alle førsteårsstudenter på BA på IKOS i form av en rekke av lunsjsseminarer på tjue minutter pluss 10 minutter til spørsmål.
- I 2010 og 2011 har instituttet tilbudt undervisning i "Grunnleggende grammatikk" for alle nye språkstudenter, for å sikre at studentene har de nødvendige forkunnskaper i grammatikk til å følge fremmedspråkundervisningen. Bakgrunnen er at flere lærere har vært frustrert over å bruke verdifull tid på grunnleggende norsk grammatikk, i stedet for fremmedspråk.
- I november ble alle 1. semesterstudentene på RELKUL invitert pr. e-post til veiledning vedrørende valg av emner, emnegrupper, videre studier og opprydding i utdanningsplanene.
- IKOS arrangerte kandidatmarkering for ferdige MA-kandidater med mottakelse på lesesalen og fest i Uglebo, med tale v/Instituttbestyrer og presentasjon av tittelen på den enkelte masteroppgave.
- AAS-programmet støtter opp om faglig-sosiale tiltak med pengestøtte til foredrag, sosiale arrangementer, fagutvalg og studentforeninger (som Babel filmklubb og Indologisk studentforening) samt flere arrangementer i regi av lærerne. De fleste av arrangementene hadde en faglig del først (evaluering/møte om utenlandsopphold), med påfølgende sosialisering og bespisning. Studentene opplever disse arrangementene som viktig for kullfølelsen.
- Faglig-sosiale arrangementer RELKUL: I 2011 har det kun vært aktive fagutvalg på masternivå og det har ikke vært noe arrangement for bachelorstudentene på RELKUL-programmet utover mottaksuka. Fagutvalget MA religionshistorie/ Blindern religionsforum har hatt allmøte på Uglebo og fagutvalget på kulturhistorie og museologi master har hatt juleavslutning for alle masterstudentene.

Rekruttering av faddere

Programkonsulent sendte e-poster fra fadderordningen til alle studentene på programmet for å verve faddere. På AAS måtte det sendes ut ekstra forspørslers siden 3.-semesterstudentene er på obligatorisk utenlandsopphold på alle studieretninger, og fadderrekrutteringen er derfor en utfordring. Programkonsulentene hadde også ansvar for tilrettelegging av fadderenes første møte med studentene. Programkonsulentene skulle i samarbeid med fadderene på programmet løse

studentene til rett faddergruppe. Mange studenter ønsket å ettermelde seg, og det viste seg å bli ganske tungvint.

Fadderordningen fungerte imidlertid aller best da den ble administrert fra sentralt hold, og programmets studieadministrasjon ikke var involvert i verken aktiviteter eller prosessen. Studentenes tilbakemelding var da entydig positiv. Etter hvert som den er blitt gradvis mer desentralisert til fakultet/instituttene, har det vært noe mer kaos rundt ordningen.

Tilrettelegging for bruk av programutvalg, studentutvalg og -foreninger

Instituttet bistår i følgende:

- sende ut e-post til alle på en studieretning når studentene ønsker å opprette fagutvalg eller en ny studentforening
- bestille rom til møter og arrangementer studentene initierer
- legge ut beskjeder på programsidene om arrangementer eller e-postlister som kan være av interesse for studentene
- skrive ut plakater for studentforeninger/filmklubber

Hvordan klager på læringsmiljø, fysisk eller psykososialt, er blitt fulgt opp og hvilke tiltak man har iverksatt

Det kan være behov for å lage bedre rutiner for studenter som klager på læringsmiljøet, men problemstillinger blir som regel løftet til instituttledelsen, hvor man har funnet fram til løsninger. Studieadministrasjonen har god innsikt i ulike tilbud ved UiO og henviser til rådgivningstjenesten og tilretteleggingstjenesten for studenter som trenger ekstra oppfølging.